

Bulletin 3

14. 3. 2023

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR
www.zdravotnickoedbory.cz

Základní instinkt

Na začátek svého úvodníku se omlouvám těm, kteří mohou být překvapeni, že nebudu psát o tom, co by se nabízelo. A to o současné politické situaci a o všem dalším, co s tím souvisí a co nás momentálně drtí ze všech stran. Věřím, že bych nenapsal nic nového a předpokládám, že další články v tomto či příštím Bulletinu se budou těmto tématům věnovat dostatečně a sofistikovaněji, než bych dokázal popsat. Jen dodám, že mě vnitřně velmi znepokojuje pocit, zda tato nevyvážená prakticky jednostranná legislativně nouzová demokracie nezpůsobí zrod něčeho nekontrolovatelně zlého.

Základním instinktem je přežít. Proto si dovlím tvrdit, že v letošním roce došlo na půdě odborového svazu k zásadnímu milníku. Po několikaleté spolupráci sekce pro práci s členskou základnou s Evropskou federací odborových svazů veřejných služeb (EPSU) se podařilo v rámci projektu získat finance na vznik pracovního místa a dosáhnout tak toho, že odborový svaz bude disponovat člověkem, který se bude na plný úvazek věnovat činnosti související s náborem a organizováním. Osobně toto považuji za velký úspěch odborového svazu, jelikož díky tomu máme možnost aktivně bojovat s nepříznivou situací, kterou většina z vás zná ze svých organizací. Stárnoucí členská základna, apatie zaměstnanců, nezáměr mladých, vyčerpání zástupců ZO vedoucí ke skepsi a následně rezignaci v oblasti náborem a organizování. Mám možnost komunikovat s mnoha kolegy z jiných svazů. Některé svazy snižující členskou základnu neřeší vůbec, některé svazy si uvědomují, že by toto řešit měly, ale úplně nevědí, jak na to, aby to odpovídalo současné době. Jenom tím, že svaz si dal tuto problematiku jako jednu z priorit, nám dává šanci do budoucna nejen být, ale být i nadále silným a respektováním odborovým svazem.

Může se zdát, že tuto událost zveličuji, ale věřte, není jednoduché kohokoliv přesvědčit, aby důvěřoval vaší práci natolik, že

bude ochoten poskytnout finance. Díky postupným malým krůčkům se to nakonec podařilo. A jak to ve zkratce vlastně bylo? Před zřízením EPSU týmu Recruitment & Organising (R&O) v roce 2019,

Jan Šusta – vizitka

Je mi 41 let, jsem ženatý a mám dvě děti. Bydlím v Českých Budějovicích. Vystudoval jsem obor zdravotnický záchranář a od listopadu 2009 jsem zaměstnancem Nemocnice České Budějovice, a. s. Do odborů jsem vstoupil v roce 2012, členem výboru ZO jsem se stal v roce 2014, od roku 2015 jsem předsedou ZO, od května 2017 jsem plně uvolněným předsedou. Jsem předsedou krajské rady, členem RROS Jihočeského kraje a členem stálé delegace tripartity Jihočeského kraje. Relaxuji v rodinném kruhu a mezi přáteli. Mezi mé koníčky patří trénování fotbalové mládeže, hraní šipek, sledování sportu. Mám rád rockovou a metalovou hudbu, četbu a filmy.

s kterým sekce spolupracuje, začala EPSU v roce 2015 rozvíjet svou práci v oblasti R&O sérií školicích seminářů, poradenstvím a podporou poskytovanou zkušenými organizátory. To se zpočátku týkalo Eddyho Stama v letech 2015-2016 (dříve z EPSU pobočky Abvakabo v Nizozemsku), až se vše vykristalizovalo do současné podoby pod vedením Grega Thompsona (bývalého šéfa strategické organizace UNISON ve Velké Británii). Měl jsem štěstí, že díky odborovému svazu a EPSU jsem se od roku 2015 účastnil mnoha těchto zahradních seminářů, školení a workshopů. Získané zkušenosti jsem využil jak v organizaci, kde jsem předsedou, tak v rámci činnosti sekce, kdy jsem se snažil přispět do mixu zkušeností dalších členů.

Postupně jsme v sekci několik

úvodník

let hledali správný postup, jak zastavit propad členské základny. Hlavní myšlenkou bylo podpořit a zefektivnit činnost všech, kteří se ve svých základních organizacích snaží zaměstnancům všítit, proč je důležité, aby zaměstnance zastupovala odborová organizace. Limitem pro další smysluplnou činnost se stala absence člověka, který by pro odborový svaz mohl pracovat v této oblasti na plný úvazek. Aby to nevypadalo, že teď už půjde vše jako po másle, je třeba si uvědomit, že tento milník není konec, ale naopak začátek a závazek. Jsme na začátku dlouhé

cesty a bude záležet především na nás v základních organizacích, zda naše organizace přežijí, či budou postupně zanikat, což bude mít fatální následky pro odborový svaz.

A díky tomu, že jsem dlouhodobě v činnosti sekce zainteresován, nemohu si odpustit trochu nostalgii a rád bych tímto článkem poděkoval všem, kteří kdy v sekci po dobu její existence pracovali a byli ochotni obětovat další čas ze svého volna. Děkuji vám, každý jste přispěl svým střípkem k současnému stavu věci, který nám dává naději, že dokážeme být vyhledávanou a chtěnou organizací i pro další generace zaměstnanců.

Bc. Jan ŠUSTA,
člen výkonné rady za
Jihočeský kraj
a garant sekce pro práci
s členskou základnou,
susta.jan@nemcb.cz

obsah

Podporujeme demonstraci NE 68	str. 2
Výkonná rada v březnu	
PhDr. Marie Klířová	str. 2
Rok rekordů – výjezdy ZZS	
Jakub Štětka, DiS.	str. 3
Většina nemocnic platy nezvýšila!	
Bc. Dagmar Žitníková	str. 4
Připravili jsme dvě důležitá školení	
Mgr. Jana Hnyková	str. 4
Jednání nového výboru sekce sociál	
Mgr. Marcela Holčáková	str. 5
Onemocnění bederní páteře jako nemoc z povolání	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	str. 5
Novela zákona o sociálních službách	
Mgr. Jana Hnyková	str. 6
Regulační poplatky – publikovali jsme	
Bc. Dagmar Žitníková	str. 7
Nezvýšení mezd – publikovali jsme	
Bc. Dagmar Žitníková	str. 8
Jednání březnové tripartity	
Bc. Dagmar Žitníková	str. 9
Evropští odboráři jednali o problémech sociálních služeb	
Ing. Ivana Břeňková	str. 10
Odboráři v Bruselu podpořili turecké kolegy	
Ing. Ivana Břeňková	str. 11
Sbírka zákonů od 1. 1. do 3. 3. 2023	
JUDr. Hana Lisá	str. 11
Odboráři FN Plzeň ve Znojmě	
Bc. Kateřina Moravcová	str. 12
Odboráři FN Plzeň v Polsku	
Jana Zavadová	str. 12
Historie OS – rok 2017	
PhDr. Marie Klířová	str. 13
Historie OS – rok 2018	
PhDr. Marie Klířová	str. 14

BULLETIN

Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky

Vydává v Praze

OSZSP ČR IČ 225509

v Nakladatelství Květa Dědovská.

Redaktorka PhDr. Marie Klířová

Adresa redakce: OSZSP ČR,

Koněvova 54/1107, 130 00 Praha 3,

telefon: 267 204 316,

fax: 222 718 211,

e-mail: klirova.marie@cmkos.cz,

internet: www.zdravotnickoedbory.cz

stalo se

22. února

* Na odborovém svazu zasedala poprvé v novém volebním období sekce sociál, která mezi sebou přivítala bývalé členy. Projednala aktuální informace z oblasti sociálních služeb a jmenovala členy do přípravných skupin k profesnímu zákonu o sociálních pracovnících. Jednání se zúčastnily předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně OS Jana Hnyková

* Místopředseda OS Lubomír Francel se na Ministerstvu zdravotnictví zúčastnil dalšího jednání Komise pro posuzování rozmístění přístrojových zdravotnických prostředků a kapacit hrazených ze zdravotního pojištění.

* Odpoledne se předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně OS Jana Hnyková setkaly se zástupci společnosti GF 913, společně projednávali aktuální legislativu v oblasti sociálních služeb.

23. února

* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková, místopředsedkyně OS Jana Hnyková a svazová právnička Štěpánka Řandová se zúčastnily kolektivního vyjednávání spolu se zástupci výboru odborové organizace EUC Klinika ve Zlíně. Po jednání došlo k navýšení mezd zaměstnanců.

27. února

* Na Ministerstvu zdravotnictví s ministrem Vlastimilem Válkem jednali předsedkyně OS Dagmar Žitníková, místopředsedkyně OS Jana Hnyková a předseda LOK-SČL Martin Engel. Tématem bylo navýšení platů v přímo řízených organizacích Ministerstva zdravotnictví.

* Místopředseda OS Lubomír Francel se odpoledne zúčastnil mimořádného jednání dozorčí rady Nemocnice České Budějovice, a. s.

28. února

* Na odborovém svazu se konala pravidelná porada regionálních manažerů a inspektorů BOZP.

* Odpoledne se konalo on-line jednání ke zdravotně-sociálnímu pomezí s MPSV a dalšími aktéry působícími v sociálních službách. Zúčastnily se předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně OS Jana Hnyková.

* Vedení OS a členové sekce pro práci s členskou základnou odpoledne jednali se zástupkyní EPSU Agnieszkou Ghinararu o náboru a organizování členské základny.

1. března

* Ve 13 hodin byla zahájena první on-line porada s předsedy a členy výborů základních odborových organizací z Prahy. Byly zde sděleny aktuální informace z vnitroodborového života a další informace ze zdravotnictví a sociálních služeb.

* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková spolu s krajskou radou Plzeňského kraje a zástupci odborových organizací z nemocnic, které zřizuje Plzeňský kraj, jednali s hejtmánem Rudolfem Špotákem a zástupci managementu nemocnic. Jednání neskončilo dohodou, kraj nabídl navýšení mezd o 4 % do tarifů, což přítomní odboráři považovali za nedosta-

Podporujeme demonstraci NE 68 proti zvýšení důchodového věku

Vážené kolegyně a kolegové, z médií a našich předcházejících informací všichni dobře víte, že současná vláda vedle již Senátem schválené změny zákona o důchodovém pojištění, kterou se upravuje valorizační vzorec pro zvyšování důchodů, připravuje také komplexní důchodovou reformu.

K návrhu reformy odbory nedostaly žádné bližší informace, čerpáme pouze z materiálů, které se vyskytly v médiích, a z vyjádření politických zástupců vládnoucích stran. Ničemné informace, že by zaměstnanci měli odcházet do penze v 68 letech, jsou pro nás, i z hlediska vás, které zastupujeme, nepřijatelné.

Všichni víte, že jsme se naopak snažili pro některé profese věk odchodu do důchodu snížit. Považujeme za nedůstojné, aby se lidé, kteří se svou prací ve prospěch jiných vyčerpali natolik, že nedokážou dál pracovat, museli ponížovat na úřadech práce.

Důchodový věk 65 let jsme považovali a považujeme za maximálně možný a k němu chceme zakotvit možnost dřívějšího odchodu do penze pro zaměstnance, kteří vykonávali práce v kategoriích rizika III a IV. Nenutíme nikoho, aby do důchodu odcházel v případě, že mu zdraví slouží a může dál pracovat, ale chceme důstojné podmínky pro ty, kteří již pracovat nemohou.

Nesouhlasíme s tím, že náš důchodový systém je neudržitelný. Vláda nám neříká pravdu. Systém je udržitelný v závislosti na rozhodnutích politiků a na jejich ideo-

logickém postoji. Vše je otázkou priorit a míry solidarity ve společnosti.

Na protest proti zvýšení věku pro odchod do důchodu a na podporu možnosti dřívějšího odchodu pro zaměstnance rizikových profesí se proto přidáváme ke kolegům z odborového svazu KOVO.

Demonstrace NE 68 se bude za podpory ČMKOS konat **ve středu 29. března v Praze** a zač-

ne v 11 hodin na Letné. Odtud se průvod přesune k Úřadu vlády, kde ve 12 hodin vystoupí zástupci odborů. *Podrobnější informace a pokyny byly zaslány do odborových organizací.*

Proti zvýšení důchodového věku se můžete vymezit také podepsáním **petice**, která byla rovněž zaslána do odborových organizací a kterou si můžete stáhnout z webu www.ne68.cmkos.cz

Výkonná rada v březnu

Výkonná rada odborového svazu na svém jednání v úterý 14. března projednala aktuální vládní záměry týkající se změn ve výši důchodů a prodloužení věku pro odchod do důchodu a podpořila demonstraci OS KOVO pořádanou ve spolupráci s ČMKOS a jejími dalšími odborovými svazy. Podpořila také petici ČMKOS proti odchodu do důchodu v 68 letech a za dřívější odchod do důchodu zaměstnanců v náročných profesích.

Výkonná rada schválila prováděcí předpisy ke stanovám a Organizační řád pro delegování pravomocí předsedy a místopředsedů OS.

Na návrh výboru sekce pracovníků hygienické služby výkonná rada udělila za dlouholetou práci pro odborový svaz Čestné uznání paní Janě Rusfelové z Krajské hy-

gienické stanice Jihočeského kraje. Výkonná rada se seznámila s informacemi z jednání OS s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem o zvýšení platů a mezd a s informacemi z jednání s náměstkem ministra zdravotnictví Josefem Pavlovicem a hlavní hygieničkou Pavlou Svrčinovou. Byla seznámena také s novelou záko-

na o sociálních službách, s projednáním problematiky zdravotně sociálního pomezí a s jednáním s Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR.

Členové výkonné rady informovali o situaci v regionech, především o výsledcích kolektivního vyjednávání. Předsedkyně dozorčí rady Libuše Pavlíková uvedla, že dozorčí rada se zabývala tím, jak odborové organizace využívají program členské evidence Trewis a datové schránky.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
redaktorka Bulletinu a webu OS,
klirova.marie@cmkos.cz

stalo se

tečné, a to i vzhledem ke konkurenci v odměňování v příspěvkových organizacích. Další jednání ke zvýšení mezd se budou konat v jednotlivých nemocnicích.

2. března

* Konala se on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací ze Středočeského kraje.

3. března

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková se na pozvání předsedy Asociace samostatných odborů ČR Bohumíra Dufka zúčastnila Mezinárodní konference ekonomické konference v Lichtenštejnském paláci.

6. března

* Na Úřadu vlády jednala 168. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR, které se zúčastnila v delegaci odborů předsdkyně OS Dagmar Žitníková.

7. března

* Ráno se na poradě vedení odborového svazu řešily aktuální problémy a další úkoly vyplývající z činnosti OS.

* Po obědě se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Libereckého kraje.

* V poledních hodinách se konalo on-line jednání sekce pro práci s členskou základnou, na níž byl stanoven harmonogram projektu k náboru a organizování členské základny. Probraly se také připravované akce a účast členů sekce na nich.

8. března

* Konala se on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Pardubického kraje.

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková se sešla s prezidentem Unie zaměstnavatelských svazů ČR Jiřím Horeckým kvůli projednání připravovaných návrhů zákonů z oblasti sociálních služeb.

9. března

* Místopředseda OS Lubomír Franc a manažer pro nábor Vojtěch Burda jednali se zástupci ČMKOS Václavem Procházkou a Tomášem Tikovským o možnostech spolupráce v oblasti návrhu na zapojení e-learningu do vzdělávacího mixu našeho odborového svazu.

10. března

* Mimořádného jednání rady ČMKOS se zúčastnila předsdkyně OS Dagmar Žitníková.

13. března

* Na Ministerstvu zdravotnictví se konalo jednání výboru sekce pracovníků hygienické služby se zástupci Ministerstva zdravotnictví k připravovaným změnám v hygienické službě. Za OS se zúčastnila předsdkyně Dagmar Žitníková a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivana Břeňková.

* Odpoledne se členové krajské rady Královéhradeckého kraje setkali s hejmanem Martinem Červíčkem. Za vedení OS se zúčastnila místopředsdkyně Jana Hnyková.

14. března

* Jednala výkonná rada OS.

15. března

* Jednala dozorčí rada OS.

Upozornění pro kolegyně a kolegy z Kraje Vysočina

Ve středu 29. března od 13 hodin se měla konat on-line porada s předsedy a dalšími zástupci odborových organizací Kraje Vysočina. Vzhledem k demonstraci OS KOVO proti zvyšování věku odchodu do důchodu, kterou odborový svaz podpořil, byla tato on-line porada přesunuta a bude se konat **ve středu 12. dubna rovněž od 13 hodin.**

Rok plný rekordů. Záchranáři v Praze ošetřili nejvíce pacientů za 165 let

Titulek jsem si vypůjčil z webových stránek Zdravotnické záchrané služby hlavního města Prahy, lámat hlavu jsem si tedy nad nadpisem tohoto příspěvku nemusel. Hned vzápětí se ale ptám: je to vítězství? Soutěžíme o titul nebo medaile? Chceme vyhrát? Ze zdravotnického hlediska boj o život určitě vyhrát chceme, vždyť je to naše práce. Ale z hlediska zaměstnance a člověka s omezenými silami a neuropsychickou kapacitou? Lze vyhrát?

Množství a tempo práce se rok od roku zvyšuje, rok co rok odborová organizace požaduje od zaměstnavatele „tvrdá data“, rok co rok jsou čísla vyšší. Letos v Praze opět rekordní nárůst výjezdů až o 11 %. Vyhráli jsme? Profesionální životnost záchranáře klesá, fluktuace stoupá. Syndrom vyhoření dohání zdravotníky rychleji a rychleji.

Sporadicky prolétne médii informace o „zneužívání záchranky“ či eufemisticky řečeno „nadužívání záchranky“ nebo chcete-li oštreji „záchranka není taxík“. Objeví se zaručené návody, jak vše řešit, například zpoplatnit ZZS (jasně peníze!) apod. A jak rychle se články či reportáže tohoto typu objeví, tak rychle zase zmizí. Přesně v tempu doby. Pokud není člověk dostatečně pohotov, informace padá do nenávratných hlubin zapomnění a kde nic tu nic. Přesto bystrým uším dostatečně bdělých odborných autorit „výkřiky“ o nadužívání záchranky neujdou a hned je zdvižen varovný prst, že tohle může stát někoho život. Záchranka není taxík, záchranka se nezneužívá!

Ano může to stát někoho život.

Soudce se zeptá a souzen bude zaměstnanec jedinec – ne organizace. Tak to chodí. Že najezdil řidič ZZS za směnu přes 250 km na majáky, že nejedl, nepil, neměl přestávku? No to je pozdě teď pane XY... Jménem republiky...

Poptávka po urgentní péči je vysoká, zdá se, že téměř neomezená, nabídka služeb urgentní péče JE omezená. Lidé mají omezené kapacity. Současný ministr zdravotnictví hovoří o nadužívání urgentních příjmů, s tím souvisí i nadužívání ZZS. Ministerstvo zdravotnictví hledá způsob, jak omezit nadužívání pohotovostních služeb a urgentních příjmů. Diskuse se vede o výši plateb pro neakutní pacienty a způsobu, jak takové pacienty určit, změny dosud nejsou na stole.

Pochybují upřímně, že tohle pan ministr zdravotnictví v dohledné době vyřeší.

Předseda Lékařského odborového klubu Martin Engel k tomuto tématu uvedl: „*Již řadu let to v praxi chodí tak, že pacienti, pokud jde o vyhledání lékařské služby první*

pomoci, míří přímo do nemocnic, protože se tato pohotovostní služba během doby do nich plíživě přemístila. Mimochodem, často to chodí i tak, že pacienti se nechají na pohotovost převzít rychlou záchranou službou, což je vlastně nejlevnější forma taxislužby. Jde o to, že většina posádek sanitek jezdí bez lékaře. Ten by totiž na místě mohl rozhodnout o tom, zda je nutný převoz do nemocnice, či nikoliv. Je to logické. Tím ovšem vzniká mnohem vyšší tlak na činnost nemocnic, než kdyby se mohly věnovat své hlavní činnosti, to je péči o pacienty, kteří potřebují zejména lůžkovou péči.“

Nutno podotknout, že snahy o stabilizaci dostupnosti přednemocniční péče má i zaměstnavatel. Zřízení zdravotní dopravní služby a pokračující spolupráce se soukromými poskytovateli zdravotních služeb znamenají až 12 000 výjezdů. Snaha je, poptávka je ale vyšší.

Téma rezonuje i na schůzkách sekce zdravotnických záchraných služeb, tedy mezi odboráři. A ti mají na věc svůj jasný a vymezený názor: Takhle to dál nepůjde a může to stát někoho zdraví či život. A jsme zase u života.

Nemám v úmyslu šířit poplašné zprávy, ani nechci toto podezření vyvolat, a tak se zde nebudu (ač mě to svádí) vyjadřovat ke skutečným jako jsou mimořádné události a podobně. Odpovědní jsou jiní.

My máme, nebo to tak alespoň vnímám, odpovědnost za konstruktivní sociální dialog se zaměstnavatelem. Abychom my, zaměstnanci, pracovali v únosných podmínkách. Ty nejsou vždy ideální, a to i vinou, často hlavně, rostoucího množství a tempa práce.

Jsem střípkem do zrcadla reflexe, jsme těmi, co se termín za termínem scházejí s odpovědnými nadřízenými, aby jim sdělili, co neslyší, anebo nechtějí slyšet. Platí i zde: „Kdo má uši, slyš!“

Jakub ŠTĚTKA, DiS,
předseda ZO OSZSP ČR ZZS
hlavního města Prahy,
stetkajakub@gmail.com

Většina nemocnic platy nezvýšila! Jednali jsme o tom s ministrem Válkem

Předsedkyně odborového svazu Dagmar Žitníková, místopředsedkyně Jana Hnyková a předseda LOK-SČL Martin Engel v pondělí 27. února jednali s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem a jeho řediteli odborů Helenou Rögnerovou a Janem Michálkem. Obsahem jednání bylo předání informací o navýšení platů v zařízeních zřizovaných Ministerstvem zdravotnictví.

Odbory zaslaly do přímo řízených nemocnic a dalších zdravotnických zařízení dotazník k výsledkům kolektivního vyjednávání. Odpovědi bohužel potvrdily jejich obavy. Většina nemocnic, které zřizuje Ministerstvo zdravotnictví, platy nezvýšila, někde ještě jednání pokračuje.

Ministr Válek zopakoval, že nemocnice mají na zvýšení platů finanční prostředky z úhradové vyhlášky mezi 4 až 6 procenty a že takto byli instruováni ředitelé fakultních nemocnic, aby v tomto rozmezí ve shodě s odborovými organizacemi platy navýšili. Ve stejném objemu by

měly být zvýšené platy také v psychiatrických nemocnicích.

Ředitel Jan Michálek dostal za úkol situaci prověřit. Časově je shoda, že kolektivní vyjednávání by mělo být uzavřeno do poloviny března. V případě neshody mezi odborovými organizacemi a vedením nemocnic se uskuteční společné jednání ministra, odborů a ředitelů nemocnic a dalších zdravotnických zařízení, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
předsedkyně OS,

zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Foto Jana Hnyková

Pro odborové organizace jsme připravili dvě důležitá školení

Vážené kolegyně a kolegové, připravili jsme pro vás dvě školení.

První školení se bude věnovat **čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb, tvorbě sociálního fondu a informacím o kolektivním vyjednávání**. Školení povedou Mgr. Ing. Štěpánka Řandová a Kamil Kubáň. Školení máme k této problematice připravená dvě, jedno v Praze a jedno pro naše kolegy z moravských krajů v Olomouci. Můžete se na něj hlásit do 31. března 2023 na adrese jiraskova.michaela@cmkos.cz.

Druhé školení, po kterém jste volali, jsme připravili ve spolupráci s Ing. Miladou Mikulenkovou a bude se zaměřeno na **vedení účetnictví a daňové povinnosti odborových organizací**. Školení bude jedno v Praze

Datum	Místo konání	Název akce	Školitel	Přihlášky do
20. 4. 2022 10-14 hod.	OLOMOUC Regionální centrum Jeremenkova 40b, salonek Androméda	FKSP, sociální fond, kolektivní vyjednávání	Š. Řandová, K. Kubáň	31. 3. 2023
25. 4. 2023 10-14 hod.	OSZSP ČR, PRAHA , Koněvova 1107/54, 3. patro	FKSP, sociální fond, kolektivní vyjednávání	Š. Řandová K. Kubáň	31. 3. 2023
4. 5. 2023 10-15 hod.	OSZSP ČR, PRAHA , Koněvova 1107/54, 3. patro	Vedení účetnictví ZO, daně	M. Mikulenková	10. 4. 2023
11. 5. 2023 9.30-14 hod.	OLOMOUC Regionální centrum Jeremenkova 40b, salonek Androméda	Vedení účetnictví ZO, daně	M. Mikulenková	10. 4. 2023

a další v Olomouci. Přihlášky posílejte do 10. dubna 2023 na adresu jiraskova.michaela@cmkos.cz.

Hlaste se, prosím, co nejdříve, kapacita jednotlivých zasedacích místností je omezená. Bude-li velký zájem o jednotlivá školení,

máme připravené náhradní termíny, a to bychom vám dali vědět co nejdříve po vyčerpání kapacit.

Na podzim bychom pro vás rádi připravili školení k novele zákoníku práce, pokud projde novela zákoníku práce legislativ-

ním procesem. Přednášku k novele povede JUDr. Dominik Brůha, Ph.D. O termínech vás budeme informovat v letních měsících.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
místopředsedkyně OS,
hnykova.jana@cmkos.cz

Únorové jednání výboru sekce sociál v novém složení

Na únorovém jednání výkonná rada odborového svazu schválila výbor sekce sociál ve složení Ing. Tomáš Havlásek, Helena Kurcová, Mgr. Aneta Lorencová, Jiřina Marešová a Mária Reissausová a garantku sekce za výkonnou radu Mgr. Marcelu Holčákovou.

První jednání nově zvoleného výboru sekce dne 22. února zahájila místopředsdkyně OS Jana Hnyková, poděkovala bývalým členům výboru sekce, přivítala nové členy a následovala volba řídícího sekce. Řídícím sekce byl jednohlasně zvolen Ing. Tomáš Havlásek.

Sekce si stanovila harmonogram práce pro letošní rok. Výbor byl předběžně informován o plánované vzdělávací akci na podzim v Bratislavě, u kolegů ze slovenského odborového svazu. Cílem akce bude vzájemně se informovat o situaci v sociální oblasti. Současně byl stanoven příští termín jednání sekce, a to v úterý 9. května na OS.

Jednání pokračovalo informacemi o aktuálních změnách v legislativě. Nejprve předsdkyně OS Dagmar Žitníková představila profesní zákon, na kterém začalo pracovat Ministerstvo práce

a sociálních věcí. Zákon má zvýšit prestiž sociálních pracovníků, upravit výkon profese sociálních pracovníků a definovat výkon sociální práce. Obsahem bude i nový studijní program pro sociální pracovníky. Součástí zákona budou specializace podle typu služby, kde bude sociální pracovník vykonávat svou profesi. Účinnost zákona je naplánována od 1. 1. 2025. Do pracovních týmů MPSV pro tvorbu zákona byli nominováni členové vedení sekce a předsdkyně i místopředsdkyně OS.

Vedení OS dále informovalo o stanovisku odborů k navrhovaným změnám zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Mimo připomínky k jednotlivým ustanovením zákona odbory zásadně odmítají personální a materiálně-technické standardy, které jsou součástí návrhu. Také k vládnímu návrhu valorizace

důchodů od 1. 7. 2023 a ke zvýšení věku odchodu do důchodu má OS odmítavý postoj.

Rozsáhlou diskusi vyvolalo téma personální situace v sociálních službách. Opakovaně zazněl nedostatek všeobecných sester a uchazečů o práci v sociálních službách, potřeba vyššího počtu personálu a vysoký průměrný věk zaměstnanců. Zaměstnanci důchodového věku odcházejí a noví nezůstávají, mnohdy odejdou už první den po nástupu do práce. Zaměstnance

rovněž trápí nadměrná administrativní zátěž na úkor péče o klienta a psychické a fyzické vyčerpání zaměstnanců z důvodu nedostatku kolegů na pracovišti.

Podněty z praxe se bude výbor sekce dále zabývat a budou tématem na celostátních i krajských jednáních. Závěrem došlo také na rozdělení prvních úkolů.

Mgr. Marcela HOLČÁKOVÁ,
garantka sekce sociál za
výkonnou radu OS,

socsluzbyvs.zoos@centrum.cz

Foto Romana Novotná

Onemocnění bederní páteře jako nemoc z povolání

Od 1. 1. 2023 se nařízením vlády č. 506/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů, zařazují do seznamu nemocí z povolání chronická onemocnění bederní páteře způsobená dlouhodobým přetěžováním těžkou fyzickou prací spojená s dočasnou pracovní neschopností pro tuto diagnózu o celkové době trvání alespoň 12 měsíců během posledních 3 let, jejichž závažnost byla vyhodnocena

a) v klinickém neurologickém vyšetření při hodnocení 7 parametrů, kterými jsou palpační bolestivost v lumbální segmentu, Thomayerův příznak, Lasègueův příznak, alterace reflexů L2/4 nebo L5/S2, motorický deficit v příslušném myotomu, sensitivní deficit v příslušném dermatomu a EMG průkaz axonální léze v příslušném nervovém kořenu, a na základě tohoto vyšetření byla zjištěna abnormalita u osoby ve věku do 50 let alespoň ve 4 parametrech, ve věku od 50 do 60 let alespoň v 5 parametrech a nad 60 let věku alespoň v 6 parametrech, a současně

b) v radiologickém vyšetření při hodnocení morfologických změn v segmentech L3/4, L4/5 a L5/S1, kdy v každém z těchto 3 segmentů se hodnotí 5 parametrů, kterými

jsou snížení meziobratlové ploténky, protruze meziobratlové ploténky, Modicovy změny stupně II nebo III obratlových těl, posun obratlového těla a artróza meziobratlových kloubů, a na základě tohoto vyšetření byla zjištěna abnormalita u osoby ve věku do 50 let alespoň v 5 parametrech, ve věku od 50 do 60 let alespoň v 6 parametrech a nad 60 let věku alespoň v 7 parametrech z celkové 15 hodnocených parametrů.

Od 1. 1. 2023 se tak ČR konečně zařazuje mezi evropské země, které uznávají nemoci páteře z fyzického přetěžování a/nebo z celotělových vibrací (například Belgie, Bulharsko, Dánsko, Francie, Itálie, Litva, Maďarsko, Německo, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Švédsko, Švýcarsko).

V ČR tak je konečně možné odškodňovat pacienty se závažným poškozením bederní páteře v důsledku přetěžování těžkou fyzickou prací dle výše uvedených kritérií.

Zvýšené riziko vzniku poškození bederní páteře je zejména u pracovníků, u nichž je výkon práce spojen s opakovanou ruční manipulací s břemeny nebo s opakovaným zaujímáním nepříjemných pracovních poloh trupu, především pak při souběžném výskytu obou uvedených nepříznivých faktorů. Dle Státního zdravotního ústavu se jedná například o některé práce ve stavebnictví, při dobývání nerostných surovin, ale nelze vyloučit ani práce ve zdravotnictví a sociálních službách, pokud dochází k pravidelnému zvedání pacientů/klientů a k vysoké zátěži páteře.

Obecně se neočekává, že se nově uznaná nemoc z povolání dotkne velkého počtu zaměstnanců; lze předpokládat, že půjde o několik málo desítek osob za rok. I tak má zařazení této diagnózy na Seznam nemocí z povolání velký význam. Především upozorní na pracovní místa a činnosti, která způsobují

postižení zdraví, což povede k preventivním intervencím a ve svém důsledku k poklesu vzniku těchto onemocnění. V zemích, kde se v posledních letech odškodňuje onemocnění páteře, je dle údajů Státního zdravotního ústavu již znatelný pokles těchto onemocnění.

Bližší informace (včetně tabulky kritérií a návodu k posuzování pro lékaře) lze nalézt např. na internetových stránkách Státního zdravotního ústavu

(<https://szu.cz/aktuality/onemocneni-bederni-patere-jako-nemoc-z-povolani-od-1-1-2023/>).

Metodický návod k zajištění jednotného postupu při posuzování a uznávání chronického onemocnění bederní páteře z přetěžování jako nemoci z povolání lze nalézt ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví, částka 15, ze dne 19. 12. 2022.

Závěrem připomínáme, že řádné vyhodnocení rizik a důsledná prevence jsou jedním z nejdůležitějších prostředků jak onemocnění bederní páteře předcházet.

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ,
právnička OS,

randova.stepanka@cmkos.cz

Novela zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb.

Konečně tu máme novelu zákona o sociálních službách a rozběhl se legislativní proces. Tato novela zákona je přezdívaná jako „malá technická“ novela zákona. Možná je to opravdu malá novela, ale navržených změn v zákoně je tu řada. Zastavila bych se u těch, které z pohledu odborového svazu vidíme jako problémové a vyjádřili jsme se k nim v připomínkovém řízení.

Mezi naše zásadní připomínky patří:

- Nesouhlasíme se zvýhodněním terénních a ambulantních forem poskytování sociálních služeb na úkor služeb pobytových. Terén není dostatečně pokryt službami, obzvláště na venkově. Měli bychom nechat na klientech, pro jakou službu se rozhodnou, a tu zajistit v dostatečném množství a kvalitě. Všechno souvisí se vším. Důležité a nezbytné je při všech změnách zákona financování sociálních služeb a zajištění odpovídajícího počtu personálu. Ten v současné době chybí úplně ve všech službách.

- V novele zákona vítáme podporu pečujících osob. Vítáme poskytování nácviku, rad v péči o klienta, ale postrádáme způsob, jakým to bude ošetřeno po právní stránce pro ty služby, které budou pečující na péči připravovat. Zapojí se zaměstnanci řady služeb a bude to práce navíc? Počítá se s tím, že počet těchto zaměstnanců bude navýšen? Nebo se jim přidá jen práce navíc? Uvítali bychom, kdyby o pečující osoby bylo postaráno i v oblasti sociálního zabezpečení. Například zajištění pečující osoby po úmrtí osoby závislé na její pomoci a další.

- Jsmo rádi, že dojde k navýšení příspěvku na péči v prvním stupni pro osoby starší 18 let z částky 880 Kč na 2000 Kč. V této souvislosti by bylo dobré zvýšit příspěvky na péči i v dalších stupních vzhledem k inflaci, která se projevuje v cenách zdravotních pomůcek, léků, služeb, jídla a energií. Je to také jedna z podmínek, aby si osoby, které pobírají příspěvek na péči, zachovaly dostupnost sociálních služeb a nedošlo ke zhoršení jejich životních podmínek.

- V novele zákona je návrh na zkrácení celkové doby správního řízení o příspěvku na péči, což by se zdálo na první pohled jako věc, která by měla být samozřejmostí. Na druhé straně současný nedostatek zaměstnanců na úřadech práce

a navýšení agendy pro stávající zaměstnance vede k přetěžování a odchodům zaměstnanců. Sociální agendu spojenou s příspěvkem na péči by podle našeho názoru měl provádět vzdělaný sociální pracovník s praxí a těch zase není tolik. Je potřeba se zamyslet, zda změna v zákoně je v praxi proveditelná. V důvodové zprávě není ani zmínka o navýšení počtu pracovníků v oblasti příspěvku na péči na úřadu práce.

- V současné době v médiích probíhá informační kampaň k pobytovým službám a čekací době na umístění v nich. Mnohdy čekací doba nejde pod jeden rok, proto jsme odmítli omezení odlehčovací služeb na 180 dní. Neumíme si představit, co se po takovém návrhu v novele zákona a vyčerpání stanovené doby stane s člověkem, který bude muset odlehčovací službu opustit. Rodina mnohdy není, nebo se nedokáže postarat. Budeme hledat zase cesty, jak zákon obejít a vyvolávat tak nejistotu u klienta? Řešením by bylo mít dostatek pobytových služeb, to by odlehčovací služby fungovaly jen krátkodobě. Zase jsme u sociální politiky státu: to by se musely vydávat finanční prostředky na výstavbu pobytových služeb, ale realita je jiná. Zatím se staví soukromé pobytové služby. Řekněme si na rovinu, ne všichni senioři si mohou dovolit využít služeb soukromých sociálních služeb.

- Zavedení tzv. mokřých azylových domů možná vyřeší otázku, kam s lidmi, kteří jsou závislí na alkoholu a dalších omamných látkách a potřebují péči. My si pokládáme otázku, zda jsou azylové domy na poskytování takové služby připraveny. Bude to stát nemalé finanční prostředky, které se budou muset investovat do vybavení, personálu a zajištění ošetrovatelské péče všeobecnou sestrou. Nyní tam sestry nejsou. Mají snad tvůrci zákona na mysli, že sem bude sestra pouze docházet a zdravotní stav bude vyhodnocovat pra-

covník v sociálních službách? Takhle si kvalitu služeb opravdu nepředstavujeme. Z praxe víme, že osoby bez přístřeší nejsou vítanými klienty v pobytových zařízeních. Kam s nimi? Vznik mokřých azylových domů povede k tomu, že zde vzniknou podle nás domy pro chudé.

- S čím zásadně nesouhlasíme a už jsme to opakovali mnohokrát na jednáních, je zavedení personální standardu, který stanovuje minimální personální podmínky. Nesouhlasíme se zavedením minimálního personálního standardu a požadujeme ho vypustit. Víme všichni, jak dopadly minimální personální standardy ve zdravotnictví. Z minima se stalo optimum a zaměstnanci z řad sester a dalších pracovníků jsou přetěžováni a odcházejí. Za současné situace, kdy není jasně stanoveno financování sociálních služeb, to považujeme za hazard s péčí o klienty. Budeme hledat cesty, jak tomu zabránit, aby personální standard byl ze zákona vynat.

- Je na zvážení, zda stanovená lhůta pro naplnění materiálně-technických podmínek pro registrované poskytovatele pobytových sociálních služeb je dostatečná. V případě nutnosti provedení stavebně-technických úprav činí 10 let od účinnosti novely, tj. od 1. 7. 2023. Vzhledem ke skutečnosti, že řada pobytových sociálních služeb je umístěna v památkově chráněných historických objektech zámků, máme za to, že provedení stavebních úprav do 10 let bude obtížné při dnešním stavebním řízení a množství finančních prostředků v sociálních službách.

- V připomínkách jsme upozorňovali na změny v restriktivních opatřeních, kdy se vyndá ze zákona medikace lékaře z možných opatření omezujících pohyb. Jsme přesvědčeni, že to zkreslí celý průběh opatření. Má-li se provést kontrola, měli by inspektori MPSV mít výjimku a mohli mít rozšířenou pravomoc a pohlížet na restriktivní opatření a záznam komplexně.

- V novele se navrhuje na pověřených obecních úřadech realizovat činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob v místě. Na druhé straně mají sociální pracovníci zjišťovat poskytování sociálních služeb bez

oprávnění a neprodleně o těchto skutečnostech písemně informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností a krajský úřad. Vítáme realizaci sociální práce na pověřených obecních úřadech, jistě to pomůže v terénu. Dát jim do náplně sledování sociálních služeb bez oprávnění je podle nás práce navíc. Poskytování sociální služby bez oprávnění se nám nelíbí od začátku a opakovaně se proti tomu vymezujeme. Doba a zkušenosti nám dávají za pravdu. Pokud by tu byl dostatek registrovaných pobytových služeb, tak by takové služby nevznikaly a byli bychom ušetřeni kauz, které se v České republice staly, a doplatili na ně ti nejohroženější klienti.

- Další naše připomínky směřovaly k supervizím, které by se měly stát součástí vzdělávacích akcí. Myslíme si, že do nich nepatří a ubírají čas na vzdělávání v jiných potřebných oblastech.

- Nad rámec novely bychom si dokázali představit vytvoření centrálního registru služeb a žadatelů. Centrální registr je důležitý pro plánování sociálních služeb z dlouhodobého hlediska.

- Sociální služby novelu zákona v některých oblastech opravdu potřebují a možná i některé návrhy pomohou posunout sociální služby o kousek dál, například pravidelná valorizace příspěvku na péči. Upřesnění kontroly příspěvku na péči napomůže jeho řádnému čerpání. Rozšíření služeb pečovatelské služby rodinám, ve kterých žijí minimálně tři děti narozené v rozmezí tří let, a účastníkům odboje a válečným veteránům jistě zkvalitní péči.

- Valorizace úhrady za poskytnuté sociální služby a valorizace příspěvku na péči přinese možná trochu klidu klientům, ale teprve čas a podmínky ukáží, zda bude valorizace dostatečná, aby pokryla péči. Uvidíme.

Chtěla bych poděkovat všem členům sekce sociál, kteří se podíleli na připomínkách k novele zákona o sociálních službách, a právničkce odborového svazu Štěpánce Řandové za jejich zpracování. Vypořádání připomínek a novelu budeme dál sledovat a upozorňovat na nedostatky, které v sobě obsahuje.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
místopředsedkyně OS,
hnykova.jana@cmkos.cz

Regulační poplatky zdravotnictví nevyčlení a pacientům uškodí

Podle ministra zdravotnictví Vlastimila Války zneužívají pacienti urgentní příjmy nemocnic. Řešit by to chtěl zavedením regulačních poplatků. Jeho slova jsou však spíše směsí populismu a ideologie než pochopením problému a snahou jej řešit.

Návrhy na regulaci objemu poskytované zdravotní péče prostřednictvím regulačních poplatků nejsou v České republice ničím novým. Různá doporučení, která se v tomto směru objevují pravidelně, jsou však spíše otázkou ideologie než odbornosti.

Poplatky ve zdravotnictví byly prvně zavedeny v roce 2007 zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů, který byl kompilátem změn 46 zákonů. Způsob jeho projednávání v Poslanecké sněmovně připomínal současnou snahu vlády protlačit valorizace důchodů.

V oblasti zdravotnictví modifikoval zákon o veřejném zdravotním pojištění a zaváděl od 1. ledna 2008 poplatky za návštěvu lékaře, vydání receptu, hospitalizaci v nemocnicích, ozdravovnách a láních a za pohotovostní službu. V roce 2014 Ústavní soud rozhodl téměř všechny poplatky zrušit. V účinnosti zůstal jen poplatek za lékařskou pohotovostní službu (LPS), který platí dodnes.

Co je úkolem lékařské pohotovostní služby a proč nebyl poplatek za její využití zrušen? Lékařská pohotovostní služba poskytuje zá-

kladní vyšetření nebo ošetření pacientovi místo jeho praktického lékaře. Poplatek za poskytnutí pohotovostní služby má regulovat zbytečné poskytování zdravotních služeb a motivovat pacienty, aby se zdravotními problémy vyhledávali své praktické lékaře v běžné ordinaci době. Z toho důvodu se například poplatek neplatí v případě, je-li pacient odeslán k hospitalizaci.

Regulační poplatky nic neregulovaly

Nyní by ministr Válek rád obnovil poplatky za poskytnutí péče na urgentním příjmu, neboť jej pacientů podle ministra „zneužívají“. Válekův postoj však jde jen stěží obhájit. Úkolem urgentního příjmu je zajistit potřebnou zdravotní péči o pacienty s náhlými závažnými zdravotními problémy nebo akutním zhoršením jejich zdravotního stavu 24 hodin denně po sedm dní v týdnu.

V prosinci 2019 podepsal tehdejší ministr zdravotnictví Adam Vojtěch se zdravotními pojišťovnami Memorandum o spolupráci při budování sítě zdravotnických zařízení s funkcemi urgentními příjmy. Dohoda se zabývala také úhradou poskytované zdravotní péče na urgentních příjmech. S navrhovanými objemy financí za úhradu péče souhlasili také její poskytovatelé, tedy nemocnice.

Zavedení regulačních poplatků za poskytování garantované péče při akutních zdravotních problé-

Deník Referendum

DR

mech — v případě náhlé nemoci, úrazu, nebo zhoršení zdravotního stavu, je nesmyslné, protože popírá smysl garantované péče. Nemluvě o tom, že by vybírání poplatků navíc neúměrně zatížilo zdravotníky, jichž je i tak nedostatek.

Zapomínat bychom také neměli, že regulační poplatky příliš významný „regulační“ charakter při čerpání zdravotní péče neměly. Podle statistických dat Českého statistického úřadu je dopad vlivu regulačních poplatků na objem poskytované zdravotní péče sice velmi složitě vyčíslitelný, ale v každém případě slabý.

Jako příklad lze uvést poplatek za hospitalizaci a počet ošetřovacích dnů v nemocnicích. Po zavedení regulačních poplatků v roce 2008 se počet ošetřovacích dnů v nemocnicích snížil meziročně o 4,4 %, v roce 2009 naopak došlo k nepatrnému nárůstu ošetřovacích dnů o 0,1 %. Další sledovaný rok byl až rok 2012, kdy se celkový počet ošetřovacích dnů v nemocnicích snížil oproti roku 2011 o 1,2 %.

Nicméně pokud postavíme proti těmto číslům pokles počtu lůžek v nemocnicích, zjistíme, že si roz-

díly téměř odpovídají. V roce 2007 bylo v České republice 192 nemocnic s 63 662 lůžky, v roce 2012 celkem 188 nemocnic s 58 832 lůžky.

V neposlední řadě bychom neměli zapomínat, že odkládání vyšetření nebo ošetření z ekonomických důvodů může v případě akutních stavů způsobit další zdravotní problémy pacientům, kteří péči skutečně bezodkladně potřebují. Pro mnoho pacientů je v jejich ekonomické situaci další finanční zátěž nepředstavitelná a potřebnou péči raději nevyhledají. Odstranit se však má příčina, ne důsledek.

Trestat nemocné za přetíženost zdravotnického systému je nemorální. Ministerstvo zdravotnictví by se mělo primárně zaměřit na zajištění dostupnosti péče praktických lékařů, kterých je nedostatek a na kultivaci systému primární péče. Zavádění regulačních poplatků je laciným populismem, na nějž doplatí ti nejzranitelnější.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
předsedkyně OS,

zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Text byl publikovaný 9. března 2023 na webu

www.denikreferendum.cz.

Nové dokumenty a stanoviska ve státní službě

V návaznosti na přijetí zákona č. 384/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byla v rámci státní služby vydána řada dokumentů a stanovisek, která přijaté změny konkretizují.

Dne 9. 1. 2023 byl vydán metodický pokyn nejvyššího státního tajemníka č. 1/2023, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení. Změny ve výběrových řízeních se dotýkají zejména úpravy druhých kol na služební místa představených a současně upravují předpoklady pro účast ve výběrových řízeních na obsazení volných služebních míst představených. Novela zákona přinesla i změny v samotném procesu výběrového řízení – například

výběrová řízení se vyjímají z řízení podle správního řádu, zkracují se lhůty používané ve výběrovém řízení, zavádí se preference elektronické formy komunikace s uchazečem. Změnily se i údaje zveřejňované v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, kdy se nově musí zveřejnit zejména a) popis činností, jejichž výkon se na služebním místě požaduje, b) obvyklá výše jednotlivých složek platu státních zaměstnanců vykonávajících stejnou službu nebo službu stejné

hodnoty, c) podmínky výkonu služby.

Dne 24. 2. 2023 byl vydán služební předpis nejvyššího státního tajemníka 1/2023, kterým se mění služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví obory státní služby a další požadavky pro služební místa státních tajemníků v ministerstvech a v Úřadu vlády České republiky, ve znění služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2022. Tímto služebním předpisem se pro služební místo státního tajemníka v Ministerstvu financí stanoví požadavek způsobilosti mít přístup k utajovaným infor-

macím stupně utajení „Důvěrné“ podle zákona o ochraně utajovaných informací.

Vzhledem ke skutečnosti, že zákon přinesl i změny v postavení představených a délce jejich funkčního období, vydala sekce pro státní službu stanovisko i k této oblasti (Postavení představených po novele zákona o státní službě účinné k 1. 1. 2023).

Všechny výše uvedené dokumenty a stanoviska lze nalézt na internetových stránkách státní služby (<https://www.mvcr.cz/sluzba/dokumenty-a-stanoviska.aspx>).

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ,
právníčka OS,
randova.stepanka@cmkos.cz

MNOZÍ ZDRAVOTNÍCI A PEČOVATELÉ JSOU PRACUJÍCÍ CHUDOBA

DAGMAR ŽITNÍKOVÁ

Zdravotnictví je jednou z oblastí, které se v praxi nejcitelněji dotklo to, že od nového roku nedošlo ke zvýšení zaručených mezd ve většině stupňů. Sondy Revue proto požádaly předsedkyni Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Dagmar Žitnikovou, aby nám situaci popsala konkrétněji.

Náš odborový svaz sdružuje zaměstnance pracující ve zdravotnictví a sociálních službách. Naši členové jsou pracovníci všech profesí a jsou zaměstnáni ve všech typech organizací. Naše vyjednávání probíhá jak v platové, tak ve mzdové sféře. Rok 2022 byl extrémní. Celoroční míra inflace překročila 15 %, zdražilo se vše. Zaměstnanci proto očekávali, že vláda bude nepříznivou ekonomickou situací reflektovat a nepožene lidi, kteří si na svůj život vydělávají poctivou práci, do chudoby.

Za 16 tisíc čistého se žít nedá

Za odbory jsem se účastnila mnoha jednání o platech a mzdách a ani v minulosti to nebylo nikdy jednoduché. Nicméně loňské vyjednávání předčilo všechna předcházející. Současná vláda zaujala k problematice odměňování vyložené ideologický přístup. Od března loňského roku jsme se setkávali s předsedy koaličních stran opakovaně. Argumentovali jsme

čísly, předkládali srovnání se zeměmi EU, poukazovali na konkrétní situaci zaměstnanců a také jsme poměrně „vlažně“ demonstrovali. A výsledek?

Zvýšení minimální mzdy o 1100 Kč za měsíc na 17 300 Kč představuje zvýšení o 7,40 Kč za hodinu. Zaručené mzdy se vyjma 8. stupně neměnily. Co to konkrétně pro lidi znamená? Zaměstnanci, kteří pobírají minimální mzdu nebo většinu tarifů zaručené mzdy, jsou pracující chudoba. Za necelých 16 000 Kč čistého měsíčně se žít nedá. V našem resortu to znamená, že například pečovatelé a další pracovníci, kteří se starají o jiné, si musí nedůstojně žádat o sociální dávky. Mimochodem o ty si žádají mnohdy i ti, co je vyplácejí!

Negativní dopady stagnace mezd

Z ekonomických důvodů, na které se dnes zaměstnavatelé odvolávají (růst cen energií, PHM, potravin), se mzdy v části našich resortů nezvyšují. Je jasné, že se

zvýšené osobní náklady projeví v hospodaření firem. Na straně druhé se zvýšené náklady bytostně dotýkají zaměstnanců, kteří žádné navýšení mezd neobdrželi. Mnoho zaměstnavatelů reaguje tak, že dá lidem jen to, na co je právní nárok. A ten se letos ve velké části mezd nemění. Lidé jsou často v koncích, zadlužují se, hledají způsoby řešení, které je dostávají do dalších problémů.

Nízké mzdy nejsou jen problém jednotlivce. Rozevírání nůžek mezi jednotlivými společenskými skupinami bude mít ve svém důsledku negativní dopady na všechny. Stagnace mezd má negativní dopady jak v oblasti sociální, tak ekonomické. Frustrace, strach a pocit beznaděje zvyšují pnutí ve společnosti, rostou extremistické trendy, část společnosti se radikalizuje. Snížení spotřeby se projeví negativně v ekonomických výsledcích.

Plivnutí do tváře milionům zaměstnanců

Opět se dostáváme do stejné spirály jako v letech 2008 až 2013. Trvalo skoro 8 let, než jsme se otrpali z neoliberalního názoru, že prostřednictvím škrtů dojdeme k prosperitě. Za sebe osobně považuji nezvýšení zaručených mezd a platů za plivnutí do tváře milionům slušných zaměstnanců. Co bude dál? To záleží na nás všech. Jako představitelé odborových svazů samozřejmě budeme jednat, ale někdy jednání nestačí a svůj názor musíte vyjádřit i vy, členové odborů, zaměstnanci.

Text byl publikován 2. února 2023 v časopise Sondy Revue č. 1-2.

Tripartita jednala o cenách energií a dopadech ekologické legislativy EU

V pondělí 6. března se na 169. Plenární schůzi Rady hospodářské a sociální dohody ČR sešli zástupci vlády, zaměstnavatelů a odborů. Jednání zahájil uvítáním přítomných premiér Petr Fiala. Úvodem seznámil přítomné se změnami v programu, které projednali na předsednictvu. Sdělil, že některé body budou předřazené, body k možným úpravám daní a k demografickému vývoji se z programu vypouští, nebudou projednané.

Premiér také sdělil, že se ve veřejném prostoru se šíří informace, které se týkají důchodové reformy a konsolidace veřejných financí. Premiér za vládu deklaruje, že vláda nyní nemá žádné oficiální vládní nebo koaliční výstupy, vše je ve fázi expertní práce a návrhů. Sdělil, že vláda má pouze záměry a úmysly stabilizovat veřejné finance a ty nyní oznámili. Ve veřejném prostoru jsou k dispozici podklady expertů, na něčem pracují ministerstva, ale závěr, na kterém by byla vládní shoda, není žádný. Až budou materiály připravené, budou předloženy všem relevantním partnerům. Nyní oficiálně nemá vláda vůbec nic.

Prezident Hospodářské komory ČR Vladimír Dlouhý sdělil, že je nutné vést dialog a komunikovat.

Předseda ČMKOS Josef Středula přečetl konkrétní vyjádření předsedkyně Poslanecké sněmovny a zároveň předsedkyně TOP 09 Markéty Adamové Pekarové k odchodu do důchodu v 68 letech prezentované jako souhlasné stanovisko vlády.

Premiér Petr Fiala znovu zopakoval, že neexistuje konkrétní materiál, na kterém by byla ve vládě shoda, a sdělil, že dialog k záměrům samozřejmě povedou i jednotliví ministři, a to v případě důchodové reformy Marian Jurečka a z hlediska návrhů na konsolidaci veřejných financí Zbyněk Stanjura.

Sociální dialog, zákoník práce, BOZP

Premiér Petr Fiala uvedl první bod, kterým byly Zprávy o realizaci projektů sociálních partnerů obsahujících aktivity k prohloubení sociálního dialogu (§ 320a, písm. a) zákoníku práce) a opatření v oblasti prevence rizik vzniku poškození zdraví zaměstnanců následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání (§ 320a, písm. b) zákoníku práce) za rok 2022. Bod obsahoval popis činností sociálních partnerů a tripartita návrh schválila.

Čerpání peněz z fondů EU

Vicepremiér Ivan Bartoš uvedl druhý bod Stav implementace programů fondů EU a příprava progra-

mového období 2021–2027. V rámci vyhlášených výzev byly do konce ledna 2023 vydány právní akty o poskytnutí podpory v celkové výši 718 miliard korun. Příjemcům bylo do konce ledna 2023 proplaceno 565,3 miliardy. Objem vyúčtovaných prostředků v žádostech o platbu ke konci ledna 2023 činil 542,2 miliardy. V rámci vyhlášených výzev v programovém období 2021–2027 byly do konce ledna 2023 zaregistrovány žádosti o podporu v celkové výši 147,3 miliardy korun. Vicepremiér sdělil, že jsou i rizikové projekty, ale MMR se snaží rizika snižovat.

Za zaměstnavatele bylo připomenuto, že je projekty nutné bedlivě sledovat, vyhodnocovat a podle aktuální situace eliminovat rizika.

Ivan Bartoš zopakoval, že hlavním záměrem vlády je dočerpat všechny finanční prostředky z Evropského sociálního fondu.

Vladimír Dlouhý připomněl, že je nutné řešit také finanční prostředky z Národního plánu obnovy.

Premiér Petr Fiala sdělil, že Národní plán obnovy vláda řeší na pravidelných jednáních, která se konají jednou za 14 dnů, jsou si vědomi problémů, které byly způsobené hlavně decentralizací alokace prostředků.

Josef Středula podpořil za odbory názor, který prezentovala strana zaměstnavatelů.

Opatření v oblasti cen energií

Ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela a jeho náměstek René Neděla informovali o opatřeních v oblasti cen energií. Připomněli, že novela energetického zákona stanovila stropy ceny elektřiny a plynu. Byl zaveden nový institut mimořádné tržní situace, který dává pravomoc vládě stanovovat ceny elektřiny a plynu, ukládat povinnost výroby nebo dodávky elektřiny a plynu a limitovat obchodování s nimi. Byla přijata opatření s cílem zachovat cenovou dostupnost a bezpečnost dodávek energie.

Ministr Síkela informoval o aktuálně klesajících cenách plynu a elektřiny na světových trzích a po-

děkoval zaměstnavatelům i domácími, jak zodpovědně přistoupili k úsporám. Závěrem sdělil, že letos se chtějí dostat k plně elektronizaci kontrol, dopracovávají do české legislativy poslední evropské nařízení. Diskutuje se o novém energetickém zákonu a připravují se teze státní energetické koncepce – má být vytvořena do konce roku. Zaměstnavatelé poděkovali za energetické balíčky, navrhli jejich srovnání s okolními zeměmi a vznesli dotaz, proč byl energetický zákon vyřazen z programového prohlášení.

Dopady ekologické legislativy EU

Další bod se týkal Analýzy reálných dopadů ekologické legislativy EU přijaté koncem roku 2022 na rodiny v ČR, včetně FIA a diskutovalo se především o dopadech „zelené ekonomiky“ na jednotlivé skupiny obyvatel a znovu také o dopadech na firmy.

Zaměstnavatelé a odbory znovu otevřeli problematiku cen emisních povolenek a možnosti jejich zastropování a následně zvyšování cen výrobků a potravin. Znovu všichni sdělili, že vysoké ceny dopadají negativně nejen na spotřebitele, ale také na ekonomiku.

Předseda ČMKOS Josef Středula připomněl návrhy odborů, aby vláda ceny usměrnila, měla by stanovit maximální cenu u části výrobků a potravin.

Předseda Asociace samostatných odborů ČR Bohumír Dufek sdělil, že odborům vadí kolísání cen povolenek, které se pohybují mezi 30 až 90 euro. Navrhuje dotovat ceny solární energie pro nízkopříjmové domácnosti. Je nutné řešit bioplyn a dobíjení baterií. Nelze akceptovat všechny ekologické nápady.

Vladimír Dlouhý poděkoval vládě za spolupráci při zastropování cen energií, bude důležité sledovat vývoj, možná se znovu vrátíme k práci na energetickém zákoně. Znovu doporučuje řešit povolenky.

Premiér Petr Fiala sdělil, že nebude slibovat nemožné. Ceny povolenek není možné snižovat, Evropská komise připomíná, že prostředky z povolenek jsou určeny na změnu ekonomiky a především na ústup od uhlí.

Premiér Fiala se poté s účastníky jednání rozloučil a odešel na

poslední oficiální jednání s prezidentem Milošem Zemanem.

Příprava velkých dopravních staveb

Ministr dopravy Martin Kupka, který řízení tripartity převzal, následně seznámil s přehledem přípravy dopravních staveb s plánovaným zahájením v nejbližších letech a stavebními náklady nad 300 milionů korun. Termíny předpokládaného zahájení jednotlivých staveb závisí primárně na získání pravomocného stavebního povolení a úspěšném dokončení procesu výběru zhotovitele. Situace v dopravním stavitelství může být i nadále negativně ovlivněna přetrvávajícími domácími a mezinárodními ekonomickými a finančními riziky. Státní fond dopravní infrastruktury disponuje pro letošní rok rekordním rozpočtem, což spolu s objemem finančních prostředků státního rozpočtu i na další roky umožní pokračovat v probíhajících či plánovaných projektech. Vláda plánuje vytvořit koncepční materiál, který by obsahoval záměry, jak se budou rozvíjet zásadní stavby a co bude prioritou.

Zaměstnavatelé navrhli začlenit do priorit také železniční dopravu a zavést do českého práva pojem veřejný zájem.

Předseda ČMKOS Josef Středula sdělil, že odbory podporují výstavbu kritické infrastruktury, ale podle jejich názoru se nelze dále rychleji pohnout bez změn ve stavebním zákoně.

Vládní strana sdělila, že stavební zákon je v legislativním procesu, předpokládá se, že bude vytvořen nový úřad, který bude řešit kritickou infrastrukturu.

Ministr Jozef Síkela uvedl, že pojem převažující veřejný zájem se řeší i na úrovni Evropy, ČR jeho právní implementaci zvažuje.

Předseda Středula požádal o vytvoření dvou pracovních týmů. Odbory navrhuje vytvořit pracovní tým pro daně a pojištění a pracovní tým pro důchodovou reformu.

Další jednání tripartity se bude konat v květnu.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
předsedkyně OS,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Evropští odboráři jednali o problémech sociálních služeb

Ve středu 22. února 2023 jednaly v Bruselu společně pracovní skupiny Evropské federace odborových svazů veřejných služeb pro zdravotnictví a sociální oblast (WGHS EPSU) a pro regionální a státní vládu (LRG EPSU). Jednání bylo vedeno předsedkyní WGLRG Evou-Lottou Nilsson a předsedkyní WGHS Kirsi Sillanpaa. Hlavním bodem jednání bylo ukončení projektu FORESEE a diskuse o naplnění jeho cílů. Účastníci jednání byli informováni o závěrečné konferenci projektu FORESEE, která se konala 20. února.

Projekt s cílem zlepšit evropský sociální dialog v sociálních službách

FORESEE byl dvouletý projekt, jehož cílem bylo posílit sociální dialog v oblasti sociálních služeb na úrovni členských států Evropské unie. Pro připomenutí: evropské odbory pro sektor zdravotnictví a sociální služby v sociálním dialogu fungují, zaměstnavatelé ale zatím fungují pouze pro zdravotnictví. Tímto projektem se má dojít k tomu, že odbory budou mít na evropské úrovni partnera za stranu zaměstnavatelů i za sektor sociálních služeb. Průběh a dopady COVID-19 potřeby sociálního dialogu jasně ukázaly.

Na závěrečné konferenci byla představena společná výzva zaměstnavatelů (Social Employers) a odborářů (EPSU), kterou vyzývají členské státy EU k implementaci evropské strategie péče.

Generální tajemník EPSU Jan Willem Goudriaan a viceprezident Social Employers Jiří Horecký konferenci dne 20. února uzavřeli zdůrazněním společného závazku pokračovat jako sociální partneři v sociálním dialogu s cílem zlepšovat pracovní podmínky zaměstnanců, řešit nedostatek zaměstnanců, atraktivitu a budoucnost sociálních služeb.

Výbor pro sociální dialog v sociálních službách

Účastníci jednání dne 22. února obdrželi návrh jednacího řádu připravovaného výboru pro sociální dialog v sociálních službách.

Program a jednání výboru bude muset vždy brát v úvahu specifické vnitrostátní souvislosti, způsob organizace sociálních služeb, postupy sociálního dialogu v jednotlivých zemích. Cílem jednání výboru bude předkládat Evropské komisi stanoviska, návrhy v oblasti sociálních služeb. Současně by měl výbor podporovat a rozvíjet sociální dialog na evropské, národní i místní úrovni.

Výbor bude přijímat víceletý společný pracovní program.

Výbor bude volit jednoho předsedu a místopředsedu, jeden bude

jmenován zaměstnavateli, druhý stranou odborů. V roli předsedy a místopředsedy se budou po roce střídát. Výbor si zřídí řídicí skupinu. Celkem bude mít výbor maximálně 66 členů.

Evropská komise poskytne výboru finanční a logistickou podporu s tím, že pokud Evropská komise bude výboru předkládat důvěrné informace, členové výboru se zaváží k tomu, že je nebudou zveřejňovat.

Přípravy na kongres EPSU už začaly

Účastníci jednání byli seznámeni s návrhem plánu akcí EPSU, který se připravuje pro jednání kongresu EPSU. Informaci podal zaměstnavatel EPSU Richard Pond.

Kongres EPSU se bude konat v červnu roku 2024, nyní je stanoven přesný harmonogram pro přípravu návrhu plánu akcí.

Plán akcí EPSU má pět hlavních bodů:

- Prvním bodem návrhu plánu akcí je zajištění míru, demokracie, práv a svobod, je nutné čelit dopadům války, postavit se proti fašismu, bránit práva odborů, prosazovat rovná postavení zaměstnanců, posilovat udržitelnost a kvalitu veřejných služeb.

- Druhým bodem je udržení a posílení veřejných služeb, nutné je lobbovat, vést kampaně za potřebné finance pro kvalitní veřejné služby, posílit sociální stát, vystupovat proti liberalizaci a zpochybňovat role soukromých společností, které poskytují veřejné služby za účelem zisku.

- Třetím bodem připravovaného plánu je postup za spravedlivější ekonomické prostředí, třeba je řešit spravedlivou daňovou politiku, bezpečné postupy digitalizace a zelené politiky.

- Čtvrtým bodem plánu je zajistit více kvalitních, bezpečných pracovních míst, nutné je pracovat na ochraně a posílení práv pro kolektivní vyjednávání, tím zajistit pracovní podmínky, ocenění práce, odbornou přípravu, celoživotní vzdělávání, řešit nedostatek personálu,

zvyšovat atraktivitu povolání ve veřejných službách.

- Pátým bodem plánu je posilování odborů ve veřejných službách, cíle jsou zaměřeny na organizaci, udržení a nábor nových členů, podpora týmu EPSU pro náborové činnosti a organizaci odborů.

Roztříštěnost sociálních služeb, málo kolektivních smluv

Barbara Surdykowska z Polského institutu pro veřejné otázky podala informaci o kolektivním vyjednávání v sektoru sociálních služeb ve střední a východní Evropě.

Evropská směrnice o minimální, adekvátní mzdě stanoví požadavek, aby všechny členské státy, u kterých kolektivní smlouvy pokrývají méně než 80 % zaměstnanců, vytvořily národní plány na podporu kolektivního vyjednávání. Ve světle toho zadala EPSU výzkumný úkol ke zpracování informace, jaké jsou možnosti pro zvýšení pokrytí kolektivními smlouvami v sektoru sociálních služeb.

Barbara Surdykowska předložila informaci od soukromých poskytovatelů sociálních služeb. Kolektivní smlouvy v soukromé sféře mají minimální roli, protože je zde minimální odborová organizovanost. Nedostatek odborové organizovanosti je způsoben roztříštěností poskytovatelů sociálních služeb, nedostatkem znalostí pro kolektivní vyjednávání, a to i mezi odboráři.

Odbory se musí spojit s příslušnými orgány a spolupracovat na akčním plánu ke zvýšení procenta krytí zaměstnanců kolektivními smlouvami.

Dopady dlouhodobého podfinancování veřejných služeb

Zástupkyně světových odborů veřejných služeb (PSI) Huma Haq z celosvětového pohledu zrekapitulovala, že desetiletí úsporných opat-

ření podfinancovala veřejné služby, což v mnoha zemích způsobilo, že systémy zdravotních služeb a sociální péče jsou slabé a selhávají.

Podmínky pro poskytování péče nejsou dobré, práce zaměstnanců je podceňována. Vlády poskytování péče dostatečně nepodporují. Předpokladem pro zlepšení je zapojení všech odborových svazů PSI, které zastupují pracovníky v sektoru zdravotnictví a sociálních služeb.

Evropská komise odsouhlasila tzv. balíček dovedností a talentů

O atraktivitě povolání, dovednostech a získávání talentů informovala zaměstnankyně EPSU Nadja Salson. Evropská komise oznámila, že odsouhlasila tzv. balíček dovedností a talentů. Balíček zahrnuje právní, operativní a politické iniciativy v oblasti pracovní migrace, například revizi směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech, revizi směrnice o jednotném povolení, kroky k rozvíjení partnerství EU pro talenty,

Mělo by dojít ke sjednocenému postupu při vyřizování žádostí o povolení pobytu a práce na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí, měl by být vytvořen společný soubor práv pro pracovníky ze třetích zemí, kteří legálně pobývají v členském státě.

Tvrdou realitou, se kterou se odbory denně setkávají, je to, že s migrujícími pracovníky se v EU nezačází stejně, čelí zneužívání a pracovnímu vykořisťování. To může vést k závažným formám, jako je nucená práce a obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování. Z tohoto důvodu má tzv. balíček vyhlášený Evropskou komisí vysokou prioritou.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS
a členka výkonného výboru EPSU,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Odboráři v Bruselu jednali o pracovních podmínkách a podpořili turecké kolegy

Stálý výbor Evropské federace odborových svazů veřejných služeb pro zdravotnictví a sociální oblas (WGHSS EPSU) jednal ve čtvrtek 23. února 2023 v Bruselu. Účastníci stálého výboru diskutovali o vývoji podmínek zaměstnanců v sektoru zdravotnictví a sociální péče, o návrhu Evropské komise na posílení sociálního dialogu a dalších otázkách.

Evropský datový systém

Tématem jednání byl také velmi diskutovaný Evropský datový systém (EHDS). Jde o to, která data o zdravotním stavu a ze zdravotnictví budou sdílena v evropském prostoru. EHDS byl navržen jako „ekosystém údajů specifických pro zdraví složený z pravidel, společných norem a postupů, infrastruktur a rámců řízení“.

Výbor nesouhlasí se všemi návrhy a postupy pro předávání dat, může být ohroženo využití dat pouze pro veřejné subjekty, data naopak mohou být zneužita soukromými společnostmi pro privatizaci zdravotnictví.

Soustrast tureckým kolegům

Účastníci jednání výboru si připomněli oběti zemětřesení v Turecku a Sýrii, uctění památky vyjádřili minutou ticha. Informaci o zemětřesení v Turecku podal kolega, odborář Osman İşçi.

Situace byla a je stále velmi složitá, neštěstí se dotklo všech obyvatel Turecka. Turečtí odbo-

ráři začali okamžitě pomáhat, vytvořili síť pomoci, kterou koordinovali. Informace obsahovala prosbu, aby nebyly všechny informace o přístupu vedoucích činitelů zveřejněny, s čímž výbor vyjádřil souhlas.

Výbor vyjádřil hlubokou soustrast všem pozostalým a solidaritu rodinám a odborářům, kteří ztratili rodinné příslušníky a kamarády, odboráře a odborářky.

COVID-19 jako nemoc z povolání

Členové výboru ocenili aktivní práci EPSU pro uznání COVID-19 jako nemoci z povolání. EPSU dva roky pracovala na tom, aby členské státy uznaly COVID-19 za nemoc z povolání. Pracovníci ve zdravotnictví a v sociálních službách infikováni covidem nebo pracovníci, kteří přišli o členy rodiny kvůli expozici na covidovém pracovišti, by také měli obdržet další podporu. EPSU vítá uzavření úspěšné kampaně. Většina členských států již COVID-19 uznává jako nemoc z povolání.

Účastníci jednání byli seznámeni s návrhem programu akcí EPSU, který se připravuje pro jednání kongresu EPSU. Informaci podal Richard Pond, zaměstnanec EPSU, bližší informace jsou uvedeny ve článku o jednání výboru pro sociální služby.

Rok 2023 – rok dovedností

S velkým zájmem vyslechli členové výboru prezentaci prof. Rolanda Erna z University College Dublin o rostoucích kompetencích EU ve zdravotnictví a o tom, jak by EU mohla přispět k řešení nedostatku personálu. EU si uvědomuje důležitost nábory a udržení zaměstnan-

ců ve zdravotnictví, důležitost vzdělání a celoživotního vzdělávání, proto Evropská komise rok 2023 vyhlásila rokem dovedností.

Všichni účastníci vyjádřili podporu a solidaritu francouzským zaměstnancům, kteří protestují proti navrhované důchodové reformě, a nizozemským a britským zdravotnickým pracovníkům, kteří organizují protestní akce.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS
a členka výkonného výboru
EPSU,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Přehled právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů v období od 1. 1. do 3. 3. 2023

(výběr)

24. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 418/2003 Sb., kterou se stanoví podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů veřejného zdravotního pojištění zdravotních pojišťoven, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost zdravotních pojišťoven krytých ze zdrojů základního fondu včetně postupu propočtu tohoto limitu, ve znění pozdějších předpisů

25. Nález Ústavního soudu ze dne 13. prosince 2022 sp. zn. Pl. ÚS 36/21 ve věci návrhu na zrušení § 89e odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických

zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů

29. Nařízení vlády o vzorovém poučení o právu na odstoupení od smluv uzavřených distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory a vzorovém formuláři pro odstoupení od těchto smluv

40. Nález Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2023 sp. zn. Pl. ÚS 25/21 ve věci návrhu na zrušení § 73 odst. 7 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů

JUDr. Hana LISÁ, advokátka,
lisa.advokat@seznam.cz

Odboráři z plzeňské fakultní nemocnice ochutnávali znojemská vína

Naše aktivní odborová organizace ve Fakultní nemocnici v Plzni uspořádala pro své členy podzimní víkendový pobyt na Moravě, a to v druhém největším městě Jihomoravského kraje ve Znojmě. Sešli jsme se v pátek 7. října krátce po obědě v plném počtu 57 účastníků a společně jsme vyrazili. Cesta pěkně ubíhala, někteří měli již zásoby z domova a poctivě dodržovali pitný režim během jízdy i přestávek. Po sedmi hodinách jízdy včetně přestávek (páteční dopravní špička) jsme konečně dorazili do krásného hotelu Mariel v centru Znojma. Po menších komplikacích s ubytovací kapacitou hotelu se nám naštěstí podařilo najít každému pokoj a následovala společná večeře a volná večerní zábava.

Následující den byla pro zájemce objednaná dvouhodinová prohlídka Znojma se skvělým a velmi vtipným panem průvodcem. Počasí nám sice úplně nepřálo a výhledy nebyly úplně luxusní, ale i tak to mělo své kouzlo, i takové počasí k podzimu patří. Po skončení prohlídky někteří účastníci zájezdu ještě vyrazili na prohlídku vyhlášeného znojemského podzemí.

Odpoledne již bylo ve volném duchu a hojně účastníků navštívilo místní Enotéku. Jedná se o unikátní stálou expozici – možná degustace více jak 70 vzorků ze znojemské vinařské podoblasti. Součástí je i velmi

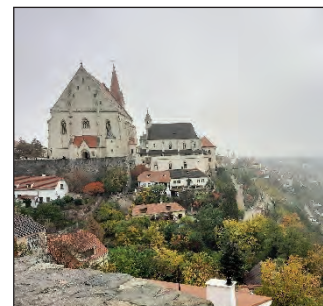

pěkná a stylově zařízená kavárna.

V podvečer nás již čekal připravený autobus a společně jsme

vyrazili do malé vesničky Dobšice, kde byla objednaná degustace vín spojená s rautem a hudbou. Jednalo se o vyhlášené vinařství Lahofer s krásnou vyhlídkovou střechou, kde jsme byli přivítáni zástupcem rodinného vinařství panem Jaroslavem Chaloupeckým. S ním jsme také prošli společnou degustací a po celý večer nám byl plně k dispozici. Víno teklo proudem a všichni si tento výjimečný večer společně užili.

V neděli byla pro zájemce a milovníky piva objednaná prohlídka místního malého pivovaru s degustací několika vzorků. Myslím, že tento chmelový nektar leckterým spravil chuť a žaludek po včerejších víně. Poté jsme společně nasedli do autobusu, který nás všechny v pořádku dovezl zpět do našich domovů.

Bc. Kateřina MORAVCOVÁ,
členka výboru ZO OSZSP ČR
FN Plzeň

Foto autorka

Více fotografií najdete na:
<https://www.zdravotnickeodbory.cz/odborari-z-plzenske-fn-ochutnavali-znojemska-vina/>

Odboráři z plzeňské fakultní nemocnice strávili část adventu v Polsku

Druhý adventní víkend, tedy 3. a 4. prosince, se skupina odborářů plzeňské fakultní nemocnice s rodinnými příslušníky (celkem 57 účastníků) v brzkých ranních hodinách vydala za vánočním kouzlem do polského Krakova, jednoho z nejkrásnějších evropských měst na řece Visle.

Odjezd byl ráno v brzkých ranních hodinách. Cesta byla dlouhá, ale každý si ji zpříjemňoval po svém. Někteří dospávali spánkový deficit, jiní četli nebo proháněli své mobilní telefony a samozřejmě se dodržoval i pitný režim...

Jednalo se o dvoudenní výlet s noclehem v krásném hotelu na

okraji města. Dopoledne jsme navštívili královský hrad Wawel, katedrálu a někteří účastníci zájezdu stačili obdivovat wawelského draka a oheň, který mu šlehal z tlamy. Dále jsme se prošli historickými uličkami města až na náměstí s historickou tržnicí Sukiennice a obdivovali jsme krásu kostela Nanebevzetí Panny

Marie. Na vánočních trzích jsme ochutnali oštepky na grilu, klobásy a každý po svém se zahříval Swiatecznym vino grzaniec. Poté jsme se odjeli ubytovat s následnou večeří v hotelu.

Druhý den ráno jsme se vydali do nedalekého solného dolu Wieliczka. Tento důl je zapsán na seznamu světového dědictví UNESCO. Sestoupili jsme dolů do 100 m pod zem, sešli několik stovek schodů a absolvovali okruh přes důlní cesty v délce

kolem 3 km. Po skoro dvouhodinové prohlídce jsme nasedli do autobusu a vydali se zpět do Plzně. Domů jsme dorazili díky skvělým řidičům ještě před půlnocí.

Jana ZÁVADOVÁ,
místopředsedkyně
ZO OSZSP ČR FN Plzeň

Foto autorka

Více fotografií najdete na:
<https://www.zdravotnickeodbory.cz/odborari-z-plzenske-fn-stravili-cast-adventu-v-polsku/>

Rok 2017 – OS v sociálních službách prosadil zvýšení tarifů o 23 %

V roce 2020 oslavil náš odborový svaz třicáté narozeniny, proto jsme si postupně, když to prostor v Bulletinu dovolil, začali připomínat jeho činnost v jednotlivých letech a problémy, které tehdy ve zdravotnictví a v sociálních službách řešil. Smutné je, že často jsou to tytéž, kterými se odborový svaz zabývá dosud. Případně se potýká s dopady tehdejších rozhodnutí, jimž se marně snažil zabránit. Nyní se po delší přestávce k připomenutí historie odborového svazu vracíme.

Rok 2017

V čele vlády stál do 13. prosince 2017 Bohuslav Sobotka (ČSSD), vystřídal ho Andrej Babiš (ANO 2011).

Ministrem zdravotnictví byl do 13. prosince 2017 Miloslav Ludvík (ČSSD), vystřídal ho Adam Vojtěch (nestraníka za ANO 2011).

Ministryní práce a sociálních věcí byla do 13. prosince 2017 Michaela Marksová (ČSSD), vystřídal ji Jaroslava Němcová (ANO 2011).

Ministrem financí byl do 24. května 2017 Andrej Babiš (ANO 2011), vystřídal ho Ivan Pilný (ANO 2011), vystřídal ho Alena Schillerová (od 13. prosince 2017, nestraníčka za ANO 2011).

Celostátní konference odborového svazu v listopadu 2016 rozhodla o spolupráci odborového svazu s pojišťovnou D.A.S. Do roku 2017 tak členové odborového svazu vstupovali s novým výrazným benefitem – pojištěním na nepřetržitou právní pomoc, které se vztahuje na pracovněprávní pomoc i na soukromé právní poradenství.

Odborový svaz pokračoval ve svém tlaku na sjednocení odměňování podle platových tarifů bez ohledu na právní formu zdravotnického zařízení a spolupracoval na formulaci jednoduché změny v zákoníku práce, jejíž přijetí by toto mohlo zajistit.

Koncem roku 2016 se podařilo

prosadit, aby se od 1. ledna 2017 o 10 % zvýšily platové tarify zaměstnanců poskytovatelů zdravotních služeb odměňovaných platem.

Dalším zaměstnancům ve veřejných službách a veřejné správě se zvýšily platové tarify již od 1. listopadu 2016, a to o 4 %.

Odborový svaz intenzivně usiloval o zlepšení odměňování zaměstnanců sociálních služeb – požadoval zrušení nejnižších dvou tabulek a přeřazení pracovníků v přímé péči a sociálních pracovníků do tabulky, podle níž jsou odměňováni zdravotníci.

V lednu o těchto návrzích, o personálních a dalších problémech ve zdravotnictví odborový svaz jednal s ministrem zdravotnictví Miloslavem Ludvíkem i premiérem Bohuslavem Sobotkou, odboráři z nemocnic akciových společností o této diskriminaci v odměňování informovali na jednání poslaneckého výboru pro sociální politiku.

Odborový svaz prosazoval zvýšení příplatku za směnnost pro všechny zaměstnance.

Krajské rady odborového svazu za účasti členů vedení OS postupně v regionech jednaly s nově zvolenými představiteli krajů.

Odborový svaz intenzivně pomáhal odborovým organizacím se zvládnutím povinností vztahujících se k zápisům údajů v rejstříkových soudu.

Odboráři Rokycanské nemoc-

nice vstoupili od 1. března kvůli mzdám nezdravotníků do stávkové pohotovosti, díky níž se jim podařilo prosadit, že 10% zvýšení základních mezd obdrželi nejen zdravotníci, ale i nezdravotníci, s nimiž se původně nepočítalo. Stávková pohotovost proto mohla být 29. března odvolána.

Odborový svaz odmítl předložený návrh o univerzitních nemocnicích, protože v něm šlo o obrovské odstátnění atraktivního majetku a o pro zaměstnance ohrožující změnu fakultních nemocnic podobnou převádění jiných nemocnic na akciové společnosti. V červnu nakonec poslanci rozhodli, že zákon o univerzitních nemocnicích v tomto volebním období nebude projednáván.

V pondělí 10. dubna odborový svaz zahájil na tiskové konferenci kampaň Konec levné práce v sociálních službách, na společné tiskové konferenci s Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR 25. dubna odborový svaz upozornil na akutní nedostatek zaměstnanců v sociálních službách, který již ochromuje celý systém. V dubnu odborový svaz zároveň o situaci v odměňování v sociálních službách jednal jak s ministryní práce a sociálních věcí Janou Maláčovou, tak s premiérem Bohuslavem Sobotkou (18. dubna a 26. dubna).

Pět členů svazové sekce zdravotnických záchraných služeb se koncem dubna na pozvání britského odborového svazu UNISON zúčastnilo konference v Liverpoolu.

Sekce pracovníků hygienické služby na jednáních s hlavní hygieničkou i na dalších jednáních

Více než
30 let
jsme spolu

požadovala zlepšení financování hygienické služby i zdravotních ústavů a zvýšení počtu pracovníků krajských hygienických stanic.

Se slovenskými kolegy se výkonná rada OS sešla ve dnech 18. až 20. května v Tatranské Lomnici.

Kvůli chování ředitele a celkové situaci na záchrance vyhlásili odboráři jihomoravské ZZS 28. července stávkovou pohotovost.

Zásluhou vytrvalého tlaku odborového svazu se od 1. 7. 2017 zvýšily platové tarify a základní mzdy sociálním pracovníkům a pracovníkům v přímé péči o 23 % a byli přeřazení do zdravotnických tabulek! Ostatní zaměstnanci mimo zdravotních sester dostali zvýšení o 9,4 %.

Odbory dál s vládou jednaly o zvyšování platů a díky své vytrvalosti dosáhly toho, že od 1. listopadu 2017 se zvýšily platové tarify pedagogům o 15 % a ostatním zaměstnancům veřejných služeb a veřejné správy o 10 %. Zaměstnancům ve zdravotnictví se platové tarify zvýšily o 10 % od ledna 2018.

Odborům se rovněž podařilo prosadit změny v katalogu prací, což pro některé skupiny zaměstnanců znamenalo lepší platové zařazení.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
redaktorka Bulletinu a webu OS,
klirova.marie@cmkos.cz

Foto archiv odborového svazu

Rok 2018 – neplněné platové sliby a VIII. sjezd OS

V čele vlády stál v roce 2018 Andrej Babiš (ANO 2011).

Ministrem zdravotnictví byl Adam Vojtěch (nestraníček za ANO 2011).

Ministryní práce a sociálních věcí byla do 27. června 2018 Jaroslava Němcová (ANO 2011), vystřídal ji Petr Krčál (ČSSD, do 18. července). Od 30. července byla ministryní práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD).

Ministryní financí byla Alena Schillerová (nestraníčka za ANO 2011).

Od počátku roku 2018 odborový svaz řešil, zda byly opravdu na všech pracovištích o 10 % zvýšeny platové tarify.

Jednání výkonné rady OS se v pondělí 8. ledna zúčastnil ministr zdravotnictví Adam Vojtěch. Odboráři ho na konkrétních příkladech ze svých pracovišť informovali o tom, jak hluboké problémy s nedostatkem personálu jsou a že další zaměstnanci budou odcházet, pokud se situace na pracovištích nezlepší, především pokud jde o počet personálu a jeho přetěžování. Ministr Vojtěch nejenže odmítal odborovým svazem dlouhodobě požadované sjednocení odměňování ve zdravotnictví pod systém platových tarifů, ale odmítal i zvyšování platových tarifů. Považoval ho za nepřijatelně plošné, chtěl zvyšovat pouze nenárokové služby platu na základně výkonnosti. Odbory naopak ve zvyšování tarifů viděly jeden z hlavních stabilizačních prvků pro udržení zaměstnanců ve zdravotnictví.

V úterý 6. února se vedení odborového svazu sešlo s ministryní práce a sociálních věcí Jaroslavou Němcovou, v pondělí 12. března se ministryně Němcová zúčastnila jednání výkonné rady a sekce sociál odborového svazu.

Odborový svaz vytrvale usiloval o uzavření kolektivní smlouvy vyššího stupně pro sociální služby a pro oblast lůžkové zdravotní péče. Narážel však při tom na neochotu zaměstnavatelů.

Sekce pracovníků hygienické služby a členové vedení OS jednali s hlavní hygieničkou Evou Gottvaldovou i s ministrem zdravotnictví Adamem Vojtěchem o odměňování i dalším rozvoji hygienické služby.

O situaci ve zdravotnictví jednal odborový svaz 12. dubna s ministrem zdravotnictví Adamem Vojtěchem a premiérem Andrejem Babišem.

Odboráři Rokycanské nemocnice vstoupili 1. května do stávkové pohotovosti, protože ani v tomto roce zde nebyly mzdy zvýšeny tak, jak bylo dohodnuto s vládou. Stávková pohotovost skončila 9. července podepsáním kolektivní smlouvy.

Kvůli kritickému nedostatku zdravotníků a odměňování zaměstnanců se na 150 odborářů z nemocnic z celé České republiky sešlo 4. května v Praze na celostátní poradě. Od premiéra Babiše a ministra Vojtěcha požadovali 10% zvýšení platových tarifů pro všechny a konec diskriminace v odměňování mezi jednotlivými nemocnicemi podle jejich právní formy a upozorňovali na porušování zákoníku

práce v nemocnicích. Premiér Babiš zvýšení tarifů od 1. ledna slíbil.

Už 6. června se ale od premiéra vedení OS dozvědělo, že nešlo o slib, ale jen o podporu. A ministr Vojtěch sdělil, že plošné zvýšení tarifů nebude.

Protože premiér nechal informace zaměstnanců nemocnic vážně, obrátili se na něj mnozí členové odborového svazu písemně. Na 120 těchto zdravotníků pozval premiér Babiš na pondělí 30. července na jednání do Lichtenštejnského paláce, jejich návštěva a opakování závazných informací ale nepřinesly žádný konkrétní výsledek.

Odměňování bylo 12. června hlavním tématem také na jednání více než tří set odborářů z veřejných služeb a veřejné správy. Požadovali 10% zvýšení tarifů již od 1. října 2018.

Se slovenskými kolegy se členové výkonné rady OS sešli ve dnech 17. až 19. května v Rožnově pod Radhoštěm.

Záchranáři se na své tradiční konferenci Bezpečná sanitka věnovali především bezpečnosti

Více než
30 let
jsme spolu

Kvůli situaci ve vyjednávání o zvýšení platů a mezd vstoupil 17. srpna odborový svaz do stávkové pohotovosti. Požadoval splnění slibu, že se ve třech letech za sebou zvýší platové tarify o 10 %, který na jaře roku 2016 dali Bohuslav Sobotka za ČSSD, Andrej Babiš za ANO a Pavel Bělobrádek za KDU-ČSL.

31. srpna vláda rozhodla o tom, že se tarify zvýší, ale méně a o různé částky (5 % a 7 %).

Ve dnech 22. a 23. listopadu se konal VIII. sjezd odborového svazu. Zvolil nové vedení OS – předsedkyni Dagmar Žitnikovou, místopředsedkyni Janu Hnykovou a místopředsedu Lubomíra Francla, zvolil dozorčí radu OS, potvrdil nové členy výkonné rady a jejich náhrad-

práce, ale i odměňování a nedostatku personálu.

Problematice ochrany veřejného zdraví a nedostatečného finančního a personálního zabezpečení hygienické služby se věnoval červnový kulatý stůl na Ministerstvu zdravotnictví.

Odborový svaz se silně angažoval v akcích na záchranu nemocnice v Sušici a na záchranu nemocnice v Orlové.

Odboráři veřejných služeb a veřejné správy se spolu se zaměstnavateli setkali 9. července s představiteli vlády kvůli zvyšování platů zaměstnanců.

níky, kteří byli zvoleni na krajských konferencích, a schválil základní svazové dokumenty. Helenu Šebestovou, Miroslava Studeného a bývalého předsedu OS Jiřího Schlangera sjezd jmenoval Čestnými členy OS. Jednání sjezdu se zúčastnili premiér Andrej Babiš, ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová, ministr zdravotnictví Adam Vojtěch a mnozí další hosté.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
redaktorka Bulletinu a webu OS,
klirova.marie@cmkos.cz
Foto archiv odborového svazu